

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—,
ob nedeljah Din 2,—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18,—, za ino-
zemstvo D 20,—, dostavljen na dom
D 19,—, na izkaznice D 18,—,
inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Knjižnica liceja

Št. plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—,
ob nedeljah Din 2,—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštneokrovni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, petek 8. februarja 1924.

Številka: 32.

Položaj koroških Slo- vencev.

Odgovor na članek »Die Lage
der Slowenen in Kärnten«. Deu-
tsches Volksblatt z dne 22. jan. t.

Navedeni članek je ponatisnila tudi
»Cillier Zeitung«, ki prav pogosto slika
svojim čitateljem nebesa, v katerih žive
koroški Slovenci, dočim imajo Nemci
pri nas pekel. Ko so po plebiscitu Slo-
vencev zasmehovali in pretepali, jim po-
žigali hiše, prepovedovali prireditve, ko
za nje ni bilo nikjer zaščite, niti pri so-
dišjih, tedaj se ni zganila ne »Cillier Zei-
tung«, ne »Deutsches Volksblatt«. Lepo
tiho sta bila oba lista in privoščila Slo-
vencem Verräterjem batine! Kje je bila
tedaj tili prežvekanja praviceoljubnosti!
Kak krik in vik bi bil nastal, ako bi
bili pri nas vračali mlo za drago! Umev-
no, da taki kanibalski časi ne morejo
večno trajati in so tudi morali na Ko-
roškem prenehati. To kar se je dogajalo
prva leta po plebiscitu na Koroškem na-
pram sodeželanom samo radi tega, ker
so Slovenci, to je krena podivjanosti,
kaj takega more delati samo »civilizir-
an« koroški Nemec ozir. nemškutar.

Po treh letih so sicer prenehali pre-
tepi in požigi, toda za pravice, katere
grejo Slovincem po senžermenski pogod-
bi, se bodo morali koroški Slovenci še
dolgo boriti, kakor so se borili za hore
razrede ljudske šole pri Zvezi narodov.

Res je, da je na slovenskem ozemlju
85 šol, a te niso nemško-slovenske (u-
trakvistične šole), ampak nemške šole,
četrudi na papirju — utrakvistične. Slo-
vencev so se vsa leta borili proti temu ti-
pu šol in tudi umevno, da ma sedanji
koroški Slovenci ne bodo pehi slave, am-
pak se borili z vsemi silami za odpravo
takih šol. Koliko se je svoj čas pisalo
proti tem šolam, ki so proti vsem pravi-
lom metodike in pedagogike. Kaj je bi
rekli naši Nemci, ako bi upeljali za na-
še Nemce enake šole! Le žal, da naši
možje pri višjem šolskem svetu niso ta-
ko nazadnjaški, da bi upeljali take u-
trakvistične šole tudi pri nas, recimo v
Mariboru! Zato pa še dosedaj ni bilo pri-
tožbe o ustroju šol za Nemce, dočim se
pritožbam Slovincem še ni ugodilo. Ko-
roški Slovenci hočejo šole, v katerih se
njihovi otroci nauče oba jezika in se ne
germanizirajo, v sedanjih utrakvistič-
nih šolah pa se vzgajajo poturice, ne
nauče se pa ne nemški ne slovenski!

Po teh šolah da je velik del pouka —
slovenski, posebno pouk iz čitanja! O iro-
nija! Za tak pouk so vendar potrebne
slov. učne knjige! In koliko je teh? Iz
zastarelega Prešernovega Abecednika,
ki ne spada več v šolo, ampak v muzej,
naj se otrok nauči slovenski? Drugih
knjig pa že za časa stare Avstrije ni bi-
lo slovenskih, še manj pa so jih sedaj
natisnili. K pouku pa spadajo v prvi
vrsti učitelji, ki znajo učni jezik, torej
pismeno slovenščino. Kakor za nemški
jezik — pismeno nemščino! Koliko je ta-
kih učiteljev? — K večjemu 12! Kaj bi
rekli naši Nemci, ako bi pri nas njihove
otroke poučevali učitelji v — nemškem
dialektu, recimo v kočevskem narečju?
Že za časa Avstrije v šoli učitelj ni smel
govoriti slovenski in otroci so bili ka-
znovani, ako so med seboj slovenski go-
vorili. Veliko manj bo slovenščina še se
daj pripuščenca pri pouku. Vsaj je učni
jezik vendar — nemški! Že pred prevra-
tom so šolski nadzorniki (isti, ki so še
sedaj) klicali učitelje na zagovor, ako
so izpisojevali otrokom slovenske knji-
že. Šolske knjižnice so bile z malimi iz-
jemami vse nemške! Da bi se sedaj kaj
na bolje obrnilo — ne verjamemo!

Posebnost koroških utrakvističnih šol
je ta, da se poslužuje učitelj pri počet-
nem pouku slovenskega narečja (ne pa
pismene slovenščine) z namenom, da o-
lajša prehod k popolnoma nemškemu
pouku. Slovenščina, koliko se goji, ni sa-
ma sebi namen, ampak služi le pouku
nemščine. Ko je slovenščina kot pomož-
ni jezik pri pouku nemščine svojo nalo-
go izvršila, se več ne rabi pri pouku. Na
srednji in višji stopnji je pouk popolno-
ma nemški, o kaki dvojezičnosti šol te-
daj ni govora. Pri takem pouku Slove-
nce vedno le sliši, kako lep je nemški je-
zik, nikoli pa ne pove učitelj kaj o lepo-
ti slovenskega jezika, ki je materin je-
zik vseh otrok. Tako postopanje je um-
ljivo, ker so vsi nastavljeni učitelji —
nemškutarji, ki sovražijo slovensko go-
vorico in samt ne govore nikoli sloven-
ski. Za ilustracijo še naj služi znani iz-
rek učiteljev po šolah: »Bindiś is šiah!«
Ker slovenski koroški učitelji domačini
niso bili več sprejeti v šolsko službo, so
dobili na Koroško vse polno Kranjcev
in Stajercov, ki mrze slovenski jezik.
Da bi taki učitelji poučevali — sloven-
ski, tega pač dopisnik s Schauerjem
vred ne verjame!

Žalostno je dejstvo, da v dobi velikih
reform, ki se vrše v Avstriji na šol-
skem polju, še eksistira tako zastarel tip
šol, kot so koroške utrakvistične šole,
menda kot zgodovinska rariteta!

Opozorjamo samo na vlogo krajnega
šolskega sveta v Selah, ki se protivi po-
polnoma slovenski šoli, katero jim je
zvitni deželni šolski svet v Celovcu vsilil
in katera zahteva referirano utrakvi-
stično šolo, v kateri se bodo otroci mogli
naučiti oba jezika. Toliko o šoli.

Nesramna je trditev, da je prebival-
stvo v južnem delu Koroške nacionalno
močno pomešano in da bi vzdrževanje 2
šol bilo nemogoče! Hina! Čemu se
torej brani šolska oblast otvoriti privat-
ne šole v St. Rupertu in St. Jakobu, ka-
tere vzdržujejo Slovenci, otvorila pa je
tam po en slov. razred, ki gre na troške
dežele!

Trditev, da je južni del Koroške mo-
no narodno mešan je novejšega kova in
služi namenu, opravičiti postopanje na-
pram Slovincem. Južni del ne more biti
nacionalno mešan, ker so pravi Nemci v
vsaki občini kvečjemu tja poslani urad-
niki. Tudi del severno Drave ni nič slab-
ši v tem oziru. Slovenci pa, ki so bili pri
ljudskem štetju vpisani za Nemce ali ki
so volili »Einheitsliste«, ali ki so naroče-
ni na »Domovino« še niso nobeni Nem-
ci! Nemškutar ni Nemec! Nemškutarji
pa so produkti — utrakvističnih šol, teh
tvornic breznačajnežev.

Zanimivo je, zakaj ni razglasila ko-
roška deželna vlada rezultatov ljudskega
štetja. »Deutsches Volksblatt« je torej
prvi list, ki ve povedati, da je po ljud-
skem štetju 40.000 Slovincem na Koro-
škem in sicer po rojstvu! Treba je samo
čitati »Koroškega Slovence«, kako so
pri ljudskem štetju »davili« Slovence in
»fabricirali« Nemce. Vsak, kdor lo zna
nemški, je bil zapisan za Nemca. Lahko
si dopisnik tudi dobi pritožbo »Politič-
nega in gospodarskega društva« v Celov-
cu, ki je bila vložena pri dunajski vladi
zoper ljudsko štetje.

Lahko sedaj »D. Volksblatt« z debe-
lim tiskom kriči, da so tam, kjer kom-
paktno žive Slovenci, avstrijske oblasti
otvorile sloven. šole. (1 razr. v St. Ru-
peltu pri Velikovu, 1 razr. v St. Jakobu
v Rožu in 2 razr. v Selah.) To se je zgo-
dilo le na pritisk Zveze narodov v sled
neštetihih pritožbi od strani šolskega dru-
štva — po treh letih! Zakaj je šolska
oblast otvorila slov. razrede v Velikovu
in St. Jakobu? Edino za to, da ni tre-
ba dovoliti privatnih šol, kjer bi bili na-

Posmrtnica Wilsonu v narodni skupščini.

Parlamentarni odsek za proučevanje pogodbe z Italijo sestavljen.

BEOGRAD, 7. februarja. Danes do-
poldne ob 10. uri je bila otvorjena seja
Narodne skupščine. Predsednik Jovano-
vić je naznanil, da je posl. Lazić skupaj z
55 tovariši vložil predlog, da se obtoži
bivšega pravosodnega ministra Lazara
Markovića. Predlog bo razmužen in v
zakonito predpisano roku — v 5 dneh —
predložen parlamentu in ministrom.

Po izvršenih formalnostih je povzel
besedo predsednik Ljuba Jovanović in se
v toplih besedah spominjal predsednika
Wilsona, ki si je zlasti za slovensko

ljudstvo pridobil velike zasluge. Tudi
minister dr. Ninčić je govoril posmrtnico
velikemu Wilsonu. Nato je bila seja za-
ključena.

BEOGRAD, 7. februarja. Med današnjo
skupščinsko sejo se je sestal parlamen-
tarni odsek za proučevanje pogodbe z
Italijo in se je konstituiral. Za predsed-
nika je bil izvoljen dr. Jovanović.

Minister Ninčić je prosil, naj se zadeva
prejkomogoče reši, ker je bila pogodba
sklenjena na kratek rok. Odsek ima
prvo meritorno sejo jutri popoldne.

Večina Radičevcev za aranžman z radikalci.

Radić grozi slovenskim klerikalcem, svojim zaveznikom.

Zagreb, 7. febr. Navzlic dementijem
nekaterih listov federalističnega bloka
se trdovratno vzdržuje vest, da je dr.
Lorković izdelal skupno z Radićem na
Dunaju natančnejši načrt o postopanju
Hrvatskega bloka in sicer posebej za
demokrate in posebej za radikalce. To
potrjuje tudi včerajšnji »Slobodni dom«,
ki pravi, da sta se gr. Lorković in Ko-
šutić sporazumela z Radićem o postopanju
napram vsem političnim faktorjem v
Beogradu. Kakor izvemo, se Hrvatski
blok cepi na dve skupini. Ena, šibkejša,
želi sporazum z opozicijskim blo-
kom, druga — močnejša — pa je za a-
ranžman z radikalci in sicer na tej pod-
lagi, da Hrvatska zajednica prevzame
na Hrvatskem vso upravo v svoje roke
in v slučaju volitev ojači položaj Hrvat-
skega bloka. Slednja skupina ne verja-

me, da bi bil mogoč sporazum z demo-
krati, dokler ne prevlada v stranki Da-
vidovićev vpliv. Pretečna večina bloka-
šev si želi zblizanja z radikalci in je že
poslala v Beograd svoja odposlanca dr.
Mačka in dr. Krnjevića. Radićev glos-
silo napada Korošev organ »Slovenec«,
ker ne smatra izročitve Reke za izdaj-
stvo. Ker pa se bližajo volitve, bo slo-
vensko ljudstvo poskrbelo, da bo »Slove-
nec« s svojo gospodo vred dajal račun.
Če ne bodo slovenski republikanci sami
dovolj močni, jim pridejo na pomoč hr-
vatski republikanci. V sleherni sloven-
sko vas se bo podalo nekoliko hrvatskih
kmetov, ki bodo javno in tajno ožigosali
Pašičevo izdajstvo. (In vendar Radić pri-
pravlja aranžman s Pašićem! Zmedenost,
kakor povsod, kjer zine Radić! Ured.)

Wilsonov pogreb.

Washington, 6. febr. Danes so bili
v katedrali sv. Petra in Pavla položeni
k večnemu počitku telesni ostanki biv-
šega prezidenta Wodrowa Wilsona. —
Krsti pokojnika so izkazali največje ča-

sti. Pri žalnem obredu je bil navzoč pre-
zident Coolidge v spremstvu ministrov
in diplomatskega kora. Vsi javni in za-
sebni uradi so v znamenje žalosti za-
nekaj minut ustavili delo.

BOJI V FRANCOSKEM PARLA- MENTU.

Pariz, 6. febr. Radikalni in socialis-
tično radikalni poslanci so se danes po-
poldne posvetovali o taktiki v volilnem
boju in o vezanju kandidatskih list. —
Soglasno je bil sprejet sklep, da obe
stranki korakate ločeno, tam pa, kjer
bi bilo treba skupno izpodbiti Narodni
blok, lahko stopite v koalicio.

Pariz, 6. febr. Ko je na današnji
seji poslanske zbornice radikalni poslan-
ec Heriot zahteval odstranitev nekega
člena iz zakonskega osnutka o dekretih,
je Poincaré, ki je vztrajal na osnutku,
stavil vprašanje zaupanja. Zbornica je

v poimenskem glasovanju odklonila
Heriotov predlog s 253 glasovi proti
160.

PRIJET RADIČEVSKI AGITATOR.

Beograd, 7. febr. Oblasti so prijele
v Gračacu v Bosni radičevskega poslan-
ca Spiljonjaka (nomen-omen), ki je širil
med tamošnjim prebivalstvom repabli-
kansko propagando. Spiljonjak je bil
obsojen na 26 dni(!) zapora. Poslanec je
poslal predsedniku Jovanoviću pismo, v
katerem ga prosi intervencije, da lahko
kot poslanec nemoteno nadaljuje svoje
politično delovanje. (Zopet eden Radič-
ev več, ki priznava Beograd!)

stavljani — učitelji Slovinci, ki se še na-
hajajo brez službe na Koroškem.

Kako nesramno zavito je poročilo o
šoli v St. Rupertu! Javna slov. ljudska
šola v Velikovu (1 razred) s sedežem v
St. Rupertu (v prostorih Narodne šole),
bi se morda otvorila s 1. oktobrom 1922.
Proti temu odloku dežel. šols. sveta so
stariši šolobveznih otrok protestirali
ter zahtevali otvoritev šole s 1. novemb.
kot je običajno na deželi. Istotako je
»Slov. šols. društvo« protestiralo proti
imenovanju šolskega voditelja (župnik
Križaj — strupen sovražnik Slovincem)
in učiteljem. Ker se tem pritožbam ni
ugodilo, niso hoteli poslati svojih otrok
v šolo, razven sedmih.

PRIMERA: Slovenci na Koroškem,
ki bivajo kompaktno in katerih je po

izjavi dunajskega dopisnika v »Deutsch.
Volksblatt« po ljudskem štetju približno
40.000 — imajo letos 4 slov. razrede ljud.
šole in sicer izmed 274 razredov, 39.631
Nemcev pri nas pa, ki so raztreseni po
mestih, 1 popolnoma nemško meščansko
šolo s štirimi razredi, 21 popolnoma
nemških osnovnih šol z 43 razredi, 1
slov.-nemško meščansko šolo, 21 slov.-
nemških osnovnih šol, 1 slov.-nemško
srednjo šolo.

Trditev dopisnika, da je »Koroška Do-
movina« slovenski list, je že ovrгла »Cill.
Zeitung« sama. Mogoče objavi tudi res-
nici na ljubo številke glede šolstva?

Glede društva in koncesij za liste in
o političnem življenju koroških Sloven-
cev prihodnjic.

Politične vesti.

Tako je! Puceljevo glasilo »Kmetijski list« piše v zadnji številki: »Zato je dosleden pristaš kmetijske misli, zato je zaveden kmet, zato je poštenjak in narodnjak samo tisti, ki odgovori na odgoditev obnega zbora Kmetijske družbe z najodločnejšim bojem proti klerikalnem in radikalom!« In zato, ker je to tako, se je g. Pucelj zvezal z radikaleci in skupno z njimi izdaja »Narodni dnevnik« v Ljubljani, katerega namen je, braniti radikale in napadati demokrate. Quod erat demonstrandum!

Nič ni tako skrito... Klerikalci so pred obnim zborom kmetijske družbe v javnosti vpili, da se obni zbor ne sme vršiti, češ da se morajo poprej preiskati razne nerednosti v družbi. Govorili so celo o poneverbah. Istočasno pa je tajništvo SLS v Mariboru razposlalo pisma klerikalnim delegatom, v katerih jih za božjo voljo prosi, naj se vsi do zadnjega udeležijo obnega zbora, češ da je nvarnost, da tudi v štajerski volilni skupini, kjer so dozdej klerikalci imeli večino, to večino izgube, ker je število klerikalnih članov in delegatov v Kmet. družbi silno padlo. »Imamo sicer še nekaj malo več delegatov, a samo nekaj malo več«, pravi ta okrožnica. »Ako vsi naši delegati ne pridete na obni zbor, smo najbrž za vselej izgubili Kmet. družbo z vso njeno imovino...« In potem še obljubljajo svojim delegatom, da jim bo stranka povrnila stroške za vožnjo, če bi drugače ne šlo. Eto, sedaj vidite, zakaj je šlo klerikalcem in zakaj so izposlovati od radikalov, teh »velesrbskih centalistov«, prepoved obnega zboraslovenske kmetijske organizacije.

Vlada v zakonodajnem odboru v drugi poražena. V senci 6. tm. je sekojia zakonodajnega odbora sklepala o zakonu o centralni upravi. Sprejet je bil z večino glasov predlog demokrate dr. Grisogona, da naj ostane 12 ministrstev, proti vladnemu predlogu, da jih naj bo 14. Po tem načrtu se združi ministrstvo pošt z ministrstvom saobračaja, od ministrstva za šume in rude se izroče šume poljedelskemu, rude pa trgovinskemu ministrstvu. Sprejet je bil nadaljni predlog demokratov, da kralj imenuje predsednika in vse ministre, kar je v duhu ustave, dočim so radikali hoteli, naj bi kralj imenoval samo predsednika, ki si ministre prosto izbere.

Primorski Jugoslovenci in volitve v italijanski parlament. Iz Gorice poročajo, da se je vršil tam v ponedeljek sešestanek vseh štirih jugoslov. političnih društev v Julijski Krajini glede nastopa pri volitvah v parlament. Doseglo se je popolno edinstvo glede enotnega nastopa in skupnih kandidatov. Tudi se je vršil razgovor s poadiškimi Nemci v Benetkah in je prišlo do sporazuma, da postavitve obe narodnosti manjšini skupno kandidatno listo, to pa iz razloga, ker se po novem volilnem zakonu more udeležiti volitev z lastno kandidatno listo samo ona stranka, ki predloži kandidatno listo vsaj v dveh volilnih okrožjih. Tako je upati, da bota obe narodnostni manjšini imeli uspeh pri bodočih volitvah.

Dnevna kronika.

Kraljev dar za akademsko mladino. Princ Pavle je v Zagrebu izročil v ime kralja 30.000 D podpore za Jugoslov. akademsko podporno društvo.

Odlikovani prosvetni delavci. Poleg že objavljenih slovenskih prosvetnih in kulturnih delavcev so bili odlikovani z redom Sv. Save IV. razreda še: dr. Janko Lokar, inšpektor min. prosvete v Beogradu; z redom V. razreda Ivan Zolnar, nadučitelj v Ptuj, Karl Mavrič, nadučitelj v Gor. Radgoni, Avgust Požegar, nadučitelj v Gederoveh, Anton Kosi, šol. ravn. v Središču, Jos. Lasbacher, nadučitelj v Rušah, Fr. Setinc, nadučitelj v Prevorju in Aleks. Lunaček, nadučitelj v St. Petru.

Imenovanje. Za člana stalnega pravnškega odbora pri gener. direkciji državnega pravnega zastopništva je imenovan dr. odvetnik dr. Stefan Sagadin. — Za člana rudarskega odbora pri gen. rudarski direkciji za l. 1924 je imenovan

dvorni svečnik Vinko Strgar, rudarski glavar v Ljubljani.

Smrtna kosa. V ponedeljek, dne 4. tm. je po kratki bolezni umrla v Milanu (Italija) bivša uradnica j. ž. gospodična Erna Košir v 25. letu starosti. Pokojnica je bila svakinja inspektorja drž. železnice g. Negovetiča.

Preureditev tovarne. Iz Račja poročajo, da je tovarna drož ustavila obrat in delavcem na 14 dni odpovedala. Baje nameravajo tovarno preurediti v sladkorno tovarno.

Gospodinjstva šola v Celju se odpre 18. febr. v meščanski šoli. Vpisovanje je 13. in 14. tm. ob 10.—12. ure v ravnateljski pisarni. Ponek bo v kuhanju, pri krojevanju, živianju in v najpotrebnejših predmetih.

Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju je sprejel sledeče nadaljne prispevke od gg. nabiralec: Frane Čuček, Ptuj 300.25 D, Josip Smuč, Zagreb 225 D, Rozi Kristanova, Vače pri Litiji 100 D, Leopold Repovž, Zagorje ob Savi 215 D, Hidroavionska komanda, Boka Kotorska 325 D, Matija Kaki, Ormož 55 D, Preje 11.760.75 D, sedaj 1270.25, skupaj 13.031 D. Odbor se iskreno zahvaljuje p. n. nabiralcem in prosi vse, ki so svoj čas sprejeli nabiralne pole, da jih v najkrajšem času vrnejo odboru in event. na brano svoto nakažejo. Odboru primanjkuje samo za spomenik še 10.000 D, kje so pa ostali stroški? Da odbor ne pride v neprimliko, prosi cenj. javnost, da podpira to akcijo, da žrtvuje po svoji moči za ta spomenik ob meji, ki bode potomcem priča, da so se borili tu in umirali sinovi naroda za njega svobodo, ki bode priča bratom onkraj meje, da »Malga ne spi, le čaka čas in čaka nas, da gremo skupaj čez Šent Vid med brate, našo žilo pije«.

Strašna nesreča v sled nepredvidnosti staršev. Iz špitalskega pri Konjicah poročajo: Pretekli petek 1. tm. se je pripetila v sled nepredvidnosti, oziroma malomarnosti staršev grozna nesreča, ki je zahtevala dvojce mladih človeških življenj. Mali posestnik Skrbinek je kopal v vinogradu. Kmalu za njim je odšla po opravkih z doma tudi njegova žena, ki je pred odhodom zaklenila desetletnega slaboumnega sina s štiriletno sestrico v sobo, brez vsakega varstva. Morala je namreč za trenutek po drva v bližnji gozd. Med tem časom sta vzela otroka vžigalice in zakurila ogenj na postelji. Videč, kaj sta napravila, sta hotela preplašena otroka ubežati, a nista mogla. Vrata so bila zaklenjena. Nihče ni slišal njunega vpitja. V obup sta se stisnila v omaro, ker sta mislila, da bo bolje. Toda smrtni dim, ki se je valil s postelje, je postajal vedno gostejši in prodrl tudi v omaro. Pes, ki se je nahajal v sobi, je divje lajal, toda v bližini ni bilo žive duše in je morala nastopiti katastrofa. Ko se je žena vrnila domov, je našla oba otroka mrtva. Zadušil se je tudi domači pes. Roditelja nista popolnoma normalna.

Požar v Murski Soboti. V hiši trg. Leopolda Kohn v Murski Soboti je izbruhnil v sredo zvečer dne 30. tm. požar na nepojasnjen način. Ker je bilo poslopje leseno, se požarni brambi in vojaštvu, ki so bili hitro na mestu, ni posrečilo ničesar rešiti. Poslopje je pogorelo do tal, sreča je bila ta, da ni bilo nobenih stanovalcev v njem.

Na uvaževanje vsemi, ki hočejo v Zedinjene države. Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Verjetno stopi s 1. febr. tl. v Zedinjenih državah Sev. Amerike nov načrt priseljeniškega zakona, ki bo razlikoval tri kategorije doseljencev: 1. take, ki se ne vračunajo v kvoto (najbližji sorodnik ameriških državljanov: mož, žena, oče, mati in neporočeni mladoletni otrok); 2. take, ki se računajo v rodbinsko kvoto (mož, žena in neporočeni mladoletni otrok izseljenca, ki je zakonito puščen v Z. d. in nastanjen tam že najmanj 2 leti ter ima vsaj že leto dni prvo državljansko listino); 3. take, ki se vračunajo v splošno kvoto (vsi ostali priseljenci). Za preračunavanje kvote se vzame 2 odstot. od števila izseljencev vsake države, ki so bili v Z. d. l. 1910 in se doda za drugo in tretjo kategorijo (rodbinsko in splošno kvoto) po 200 števil. Iz naše kraljevine je bilo leta 1910 po ameriškem računu 42.550 izseljencev, torej znaša kvota naše kraljevine 851 + 400 = 1051 in sicer rodbinska in splošna.

ko splošna, torej skupno 2102 oseb, ki se smejo v fiskalnem letu 1924—1925 izseliti iz naše države v Zedinjene države. Dozdej je znašala naša kvota 6426. Ko bo novi zakon izdan, bo izseljeniški komisariat javnost podrobno obvestil.

Proslava Sv. Save na Duha. Zelo lepo je uspela jugoslovanska kolonija, ki je priredila jugoslovanska kolonija pod pokroviteljstvom tukajšnjega poslatništva. Pri pripravljalnem delu je sodelovala »Srpska cerkvena občina«, »Društvo jugoslov. žena« in »JAD Triglav«. V bačno razsvetljeni dvorani »Kursalona« se je zbralo mnogo odličnega občinstva, med temi tudi diplomatski zastopniki prijateljskih držav. V posebno velikem številu so se odzvali bratje Čehoslovaki. Predsednik »Triglava«, g. Bogdan Gavrilović, je otvoril svečanostno prireditve z lepim govorom, v katerem je orisal življenje in delovanje sv. Save s posebnimi ozirom na združitev naroda v okviru narodne cerkve ter končno naglasil načela o edinstvu jugoslovanskega naroda, ki jih zastopa »Triglav«. — Po končanem govoru je vsa dvorana pelala himno sv. Save. Nato je zapel pevski zbor »Triglav« pod vodstvom muzikalnega dirigenta g. Danila Švare Adamičevca: »Ti in jaz« in Biničkova »Jesen stizec«. Zbor je žel zaslužen aplavz, a dirigent se je moral ponovno pokloniti publiki. Chopinova G-mol balada, ki jo je izvajal naš priljubljeni pianist Danilo Švara, je vsed pogljbno interpretacijo izzvala burno oboževanje. — Gospa Ljerkica Bonačić-Kočanda je z dramatičnim zanosom zapela tri pesmi, med katerimi je najbolj dopadla arija iz Dvořakove Rusalki. Odlični pevki je bil podarjen kosček cvetlice. — Znani violonist g. Stojanović je podal s polnim razumevanjem tehnično težko Henrijevo: Vieux temps. Končno je nastopil burno pozdravljen operni pevec g. Nikola Zec z arijo iz Onjagina. Pleskanje ni ponehalo, dokler se g. Zec ni odločil, da zapoje še eno pesem. Po koncertnem delu je bila živahna zabava in ples. Dunajski orkester je igral valčke in moderne plesse, poleg tega pa razna kola. — Zabava je zapustila najboljši utis. Mnogobrojno je bila zastopana jugoslovanska akademsko omladina, ki je s tem manifestirala svojo jugoslovansko narodno zavest.

Uboj ruskega kneza Volkonskega v Petrovaradinu, o katerem smo poročali pred par dnevi, je bil izvršen, kakor se naknadno poroča, iz maščevanja. — Stražnik Horvat je ustrelil Volkonskega, ker mu je prevzel pred mesecem dni lepo dekle, ki je bila Horvatova ljubica. Knez Volkonski je bil nečak pokojnega ruskega carja.

»Osječki Merkur«. Pod tem naslovom izide koncem februarja tl. pod uredništvom novinarja g. A. Hafnerja in pod okriljem trgovskih, industrijskih in obrtniških organizacij v Osijeku večja knjiga o industriji in trgovini Osječka ter bližnje Slavonije, baranjske in bačke okolice itd. Delo bo ilustrirano. V knjigi bo spisan razvoj in stanje gospodarstva v gori navedenih pokrajinah. Izšla bo v mnogo tisoč izvodih in bo razširjena po celi državi. Priporočamo inšeriranje v knjigi vsem onim našim gospodarstvenikom krogom ki računajo na odjemalce in na trgovske zveze v Slavoniji, Bački, Baranji in Vojvodini. Naslov: R. Hafner. — brv. dionička tiskara, Osijek I. Kapucinska ul. 8. Naročila je poslati najpozneje do konca febr. tl.

JDS.

NAŠE PRIREDITVE:

10. febr.:

1. Ustanovni obč. zbor kraj. org. JDS v Rušah;
2. Občni zbor kraj. org. JDS v Središču ob Dravi;
3. shod zaupnikov v Dramljah;
4. javni shod pri Sv. Barbari v Haložah;
5. javni shod pri Sv. Duhu na Ostr. v.;
6. javni shod v Libeljah.

17. februarja:

Zaupni zbori v svrhu ustanovitve organizacije srezkih organizacij JDS v Murski Soboti, Döl. Lendavi, Ptuj, Mariboru (za levi in desni breg), Konjicah, Dravogradu, Slov. Gradcu, Možju, Celju, Šmarju in Ljutocu.

Dopisi.

Regatec. Citalnični občni zbor se je vršil 29. jan. Po izčrpnem poročilu društvenih funkcionarjev je bil izvoljen ponovno zvečine dosedanjih delavni odbor. Pričakujemo in nadejamo se še lepših uspehov in prireditev, dokler bo predsedoval naš vrli g. Pirih. Prva prireditve bo menila 6. aprila v proslavo društvene 5-letnice.

Sv. Rok ob Seči. Naše učiteljstvo s šolsko mladino je priredilo zadnji dve nedelji prav lepo mladinsko predstavo s petimi in deklamacijami. G. nadučitelj Jarh s sopogo in gđ. učiteljici Pirnatova in Faganelova so imeli dosti truda, da so omogočili prvo tako lepo uprizoritev. Hvaležni so jim otroci in starši, posebno še najubožnejši, ki bodo deležni čistega dobička. Le krepko naprej po začrtani poti!

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Četrtek, 7. febr. »Onstran življenja«. Ab. D.

Petek, 8. febr. »Pri treh mladenkah«. Ab. A.

Sobota, 9. febr. »Mercadet«. Ab. C.

Nedelja, 10. febr. ob 15. uri »Lumpacij vagabund«. — Ob 20. uri »Janko in Metka«. Ab. E.

—□—

»Pri treh mladenkah«. V petek dne 8. febr. se ponovno vprizori priljubljena opereta »Pri treh mladenkah«. V vlogi Schobra gostuje g. Janko iz Celja. Ker se vrši predstava za ab. A, kjer je le malo prostora na razpolago, naj si blagovoli občinstvo vstopnice pravočasno preskrbeti.

»Mogočni prstani«. V drami se je začela študirati Milčinskega mladinska igra »Mogočni prstani« v režiji g. Valo Bratine.

Objave.

Filatelisti. Vsak četrtek ob 20. uri sešestanek v gostilni Novosel, Rotovžki trg št. 8.

§ Plesni venček Udruženja vojni in invalidov v Mariboru se vrši v soboto 16. februarja tl. s pričetkom ob 20. uri v Götzovi dvorani, pod pokroviteljstvom g. župana V. Grčarja. Prebivalstvo mesta Maribor brez razlike se vabi, da poseti ta plesni venček. Namen prireditve je dobrodelen, v pomoč najrevnejšim članom podružnice. Zato podprimo vsi vojne invalide, vdove in sirote, ki so najbednejši med nami in ki zaslužijo javne pomoči!

§ Trgovski venček. V vseh krogih občinstva vlada veliko zanimanje za to prireditve ter se je nadejati lepega uspeha. Na sporedu je izbrani spored splošno znane žel. godbe »Drava«, istotako tudi kvartet Richter. Izbrana kapljica dobre vina bode tudi najbolj razvajena grla zadovoljila. Radovedne bo razočaralo marsikatero presenečenje, katero ostane za sedaj tajnost. Ker je čisti dobiček namenjen okrevališču nastavljenecov, se pričakuje tudi v tem oziru gnotne podpore.

§ Društvo prijateljev angleškega jezika in prosvete v Mariboru ima svoj I. redni občni zbor v soboto dne 9. febr. tl. ob 20. uri v klubovi sobi Grajske kleti. Vsi člani se napažajo, da se sigurno udeležijo obnega zbora.

Orjuna.

Orjuna Pragersko priredi v nedeljo dne 10. februarja ob 20. uri v prostorih kolodvorske restavracije veselico s plesom in raznimi zabavami. Vabijo se vsa bratska društva v okolici, da posetijo v čim večjem številu to prireditve. Odhod za Studensko Orjuno ob 5.10 iz glavnega kolodvora. Udeležba v kroju obvezna. — Orjuna zdravo!

SEJE OZJEGA ODBORA MARI-BORSKE OBLASTNE ORGANIZACIJE JDS se vrše redno vsak prvi četrtek v mesecu ob 17. uri pop.

Mariborske vesti.

Maribor 7. februarja 1924.

m VSEM DRUŠTVOM IN KORPORACIJAM. V najkrajšem času pošljem vsem p. n. društvom in korporacijam peticije za subvencijo narodnega gledališča v Mariboru v podpis. Ob tej priliki naprošam vsa društva, da takoj peticijo podpisajo in opremito z žigom, ker je zadeva jako muna.

V. GRČAR, župan.

—□—

m Trafikanti so naprošeni, da vrnejo neprodane časopise najkasneje do 10. vsacega meseca.

m Vsemu prebivalstvu! Zadnji čas se množe slučaji, da se posamezniki bodisi osebno bodisi telefonično obračajo na naše uredništvo v zadevah, ki se ne tičejo uredništva (oglasitve itd.). Opozorjamo vsakogar, da se v takih zadevah obrača na upravo lista in sicer ali osebno v prostorih uprave v prtiličju tiskarne ali pa telefonično na št. 24 (in ne 276, ki je številka uredništva).

m Smrtina kesa. Umrla je dne 6. tm. g. Amalija Kukovič, vdova po viš. davč. uprav. Antonu Kukoviču v Celju, v visoki starosti 95 let. Bila je rodom iz znane slovenske roduvine Orožnov v Laškem. Naj v miru počiva!

m Ljudska univerza. V ponedeljek dne 11. tm. predava strokovni učitelj g. Ant. Skala o početku in razvoju psihoanalize. Začetek točno ob pol 20. uri. Dvorana zakurjena.

m Takt. Prijeli smo: Na večeršnjem koncertu Glasbene Matice smo opazili, da imajo izvestni ljudje — med njimi seveda tudi akademično izobraženi — prav čudne pojme o taktu. Bilo je ob koncu. G. Topič se ni odločil taktirke, kar vstane več gospodov in jo mahnejo mamo odra proti izhodu v garderobo. Za njimi so vstali kajpak tudi drugi in se preden so pevec zapustili dvorano, se je že cela povodenj valila proti garderobi, kjer je bila gnječa in pehanje, kakor da bi gorelo. Mislimo, da so vsi brez razlike dolžni na tako odličen koncertu, ki so se ga udeležili tudi inteligentije z dežele, pokazati toliko hvaležnosti domačim pevcom in gostu iz Zagrebu, da ne beži iz dvorane, preden je zborovodja odločil taktirko. Zdi se, da nekateri ljudje proti koncu sploh ne poslušajo, ampak mislijo samo na garderobo in na to, kar se jih čaka po koncertu!

m Koncert Glasbene Matice v sredo večer pri Götzu je bil sijajna manifestacija visokega stremljenja tega našega kulturnega zavoda na eni strani, pa tudi manifestacija občinstva za našo umetnost na drugi strani. Do zadnjega kotička je bila nabasana dvorana. Zedan pred prireditvijo so bile razprodane vse vstopnice, pač izreden slučaj v Mariboru. Videli smo zastopane vse stano-ve, zastopnike cerkve s škofom na čelu, mestne občine z županom, vseh slojev našega prebivalstva, ki so — rekel bi s pobožnostjo — uživali in zopet uživali. O koncertu prinesemo še strokovno poročilo, za danes samo iskreno čestitamo Glasbeni Matici na ogromnem uspehu.

m Dar Dijaški kuhinji. G. odvetnik dr. Fran Tomšič je podelil Dijaški kuhinji 500 D iz sodne poravnave Kerndl in Zelnik proti Veber M. — Prisrečna hvala!

m Iz Udruženja vojnih invalidov, po- družja. Maribor. Pokroviteljstvo dobrodelne prireditve plesnega venčka, ki se vrši v soboto dne 16. tm. pri Götzu, je na prošnjo podružniškega odbora radevolje prevzel g. župan V. Grčar.

m Požar v stanovanju. Sinoči ob pol 20. uri so opazili, da iz stanovanja nekega delavca na Koroški cesti 126 švigajo iskre. Bila je takoj obveščena požarna bramba, ki je dospela na stanovanje in ogenj pogasila, še predno je napravil večjo škodo. Vnele so se saje.

m Mestno kopališče ostane točno ted- den radi čiščenja parnega kotla zaprto.

m Uradniška menza se nahaja na Slomškovem trgu 17 (v Kazini). Hrana stane dnevno 50 K. Sprejemajo se držav- ni in zasebni uradniki.

—□—

Izpred sodišča.

Maribor, 4. februarja.

Nepošten kočijaž.

54letni Kočijaž Blaž Kohlweis v Poče- hovi, okraj Maribor, je bil pred vojno dalje časa uslužben pri že umrlem od- vetniku dr. Feldbacherju v Mariboru. Po vojni je služil leta 1922 pri velepos. Piju Tviklu v Krčevini. Ker je bil z Feldbacherjevimi znan, ga je Alfonza Feldbacher, žena dr. Feldbacherja leta 1920, večkrat prosila, da bi ji opravil ka- ka dela. Ob takih prilikah je Kohlweis ukradel v več ngrabkih svoji delodajal- ki 9 hlač, 9 telovnikov, 5 sukenj 1 po- vršnik in en omet razparane obleke. — Ob priliki hišne preiskave je našlo orož- ništvo pri Kohlweisu tudi vojaško puško katere ni prijavil oblastu in ki je pod nobenim pogojem v zmislu zakona o posesti in nošenju orožja ne sme pose- dovati. Kohlweis je bil pred okrožnim sodiščem obsojen na 1 mesec težke ječe.

Surevež.

23letni delavec Franc Potočnik v Oblačku, okraj Ptuj, se je dne 11. nov. sprl z Ivano Zorman. V teku propira je udaril svojo nasprotnico z železno palico tako, po desni roki, da ji je prelomil ko- želnico. Potočnik, ki je že 12krat pred- kazovan, prizna odkritosrčno svoje de- janje. Obsojen je bil radi hudodelstva težke telesne poškodbe na 8 mesecev ječe.

Občinske očete je žalil.

Neža Kovačič v Preši okraj Ptuj, je solastnica nekega skupnega pašnika in gozda v Preši. Ker sta njena sina Anton in Jakob Kovačič v tem skupnem svetu podrla nekaj kostanjev, jih prodala in pridržala izkupiček zase, ne da bi se sporazumela z ostalimi solastniki, so ti izročili zadevo v mirno rešitev občinske- mu posredovalnemu uradu v Majšpergu. Brata Anton in Jakob Kovačič ter mati Neža Kovačič so bili vabljeni na 28. okt. 11. na občinski posredovalni urad v Maj- šbergu. Prišel je samo Jakob Kovačič. Temu se je narcčilo, da pridejo vsi trije 4. novembra 11., da se spor mirnim po- tom reši. Prišel pa ni nikdo. V času od 28. oktobra do 4. novembra 11. je prišel župan in upravitelj tega skupnega po- sestva Jožef Krošl skupaj z Antonom Kovačič. Pozval ga je, da odraja vsaj polovico izkupička za kostanje za davek, sicer bi bil prisiljen izročiti spor občin- skemu posredovalnemu uradu. Nato je Kovačič odvrnil, da so pri občini itak sami drekači in pretepači in da se on p... na mizo posredovalnega urada. — Okrožno sodišče je obsodilo Antona Ko- vačiča radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 1 teden zapora.

»Prokleti žandarji« — ali 300 din. globe.

Dne 6. decembra 11. je orožnik orož- niške postaje v St. Lovrencu na Pohorju Franc Urlep zasliševal posestniškega sina Herberta Žvickarta v St. Lovrencu na P. radi suma tatvine. Pri tej priliki pa se je njegov 52 letni oče Jakob služ- bujočega orožnika z besedami: »Prokle- ti žandarji, kaj imate tukaj z mojim sinom za opraviti, če je on kaj zakrivil, jaz sem oče in imam pravico ga kazno- vati, žandarm nima pri tem ničesar za opraviti. Pojdita raje tatove iskat in ne v takšnem le vremenu, kakor je sedaj tukaj hodit; kaj ni škoda za čevlje, da jih mora država dati in mi pa državi davke plačati« ter kazoč na vrata »poj- dite iz hiše in pustite mojega sina v miru, ker ni lepo da bi ga v takem vre- menju okoli vlačiti in njemu s tem sramo- to delati.« Žvickart je bil pred okrož- nim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 300 D denarne kazni.

POLITIČNA ŠOLA JDS ZA MARI-

BORSKO OBLAST se vrši od 11. do 15. febr. 11. v Mariboru. Da se more čim prej izvršiti razporedba glede udelež- cev, naj se javijo kmečki in obrtniški mladeniči, ki se hočejo udeležiti te šole, na naslov: Oblastno tajništvo JDS v Mariboru, Cankarjeva ul. 1.

Turistika in sport.

V večeršnjem poročilu o klubu »Peruna« se je vrnila pomota v odboru ter se glasi odbor sledeče: predsednik I. Benko, podpredsednik I. Kvas, tajnik Jo- ško Kavčič, blaginjak Josip Sinigoi, od- borniki: Kurinčič, Kralj, Požar, Kamere Sober.

Ruška kočja ima v nedeljo, 10. febr. Koline. Izletniki se odpeljujejo zjutraj ob 5.05 od glavnega kolodvora do Ruš. — Krene se po »Strmeč«, ker je ta pot lepo izhojena in nenevarna. Od Ruške kočje do Oveče ravne, ozir. Apenice krasno sankališče.

Planinski Vestnik. Prijeli smo 2. št. »Planinskega Vestnika«, ki prinaša sie- dečo vsebino: Dr. Stanko Tominišek, Čez severozapadno steno Prisojnika. Brun- non Rotter, Planinstvo na Pohorju. — Dr. Klement Jug: Plezalne ture v vz- hodnih Julijskih in v Kamniških plani- nah. — R. L. Na Mangart in Jalovec. — Čez hrib in dol: Na Stol. — Društvene vesti. — Obzor. V tekstu se nahajajo sli- ke: Cerkev sv. Aneha na Pohorju. — Ruška kočja. — Čandrova kočja. — Med- vedova hojka na Pohorju. — Na prilogi: S Prisojnikove stene. Pohorske slike so reproducirane žal silno slabo, vkljub te- mu da je bil zlasti n. pr. klisej Čandrove kočje popolnoma nov. Zakaj vsaj nekaj pohorskih lepih slik ne kot priloge? Ču- jemo, da so naše podružnice že zahteva- le malo več pozornosti za naše planine, ki gotovo zaslužijo najmanj toliko po- zornosti, kakor pa razni hoteli in kočje po kranjskih planinah. V ostalem pa pri poročamo »Plan. Vestnik« vsem prijate- ljem planinstva in prirode!

Gospodarstvo.

VINOGRADNIŠTVO.

V nedeljo, dne 3. tm. je imel Vinar- ski in sadjarski odsek kmet. družbe za Slovenijo v Mariboru svoj redni občni zbor, na katerem je bilo zastopanih 18 kmetijskih podružnic vinarskih društev in zadrug.

Občni zbor se je med drugim bavil tudi s krizo, v kateri se nahaja jugosl., zlasti pa slovensko vinogradništvo ter je:

1. enoglasno sprejel resolucije, ki se nanašajo na omogočitev izvoza naših vin v rep. Avstrijo in na sodelovanje naših strokovnjakov pri trgovskih po- gajanjih z vinu uvažajočimi državami;

2. je pozval odsek obrtni se na vlado z zahtevo, da pri sklepanju trgovinske pogodbe s kraljevino Italijo naše vna- rstvo primerno štiti in pod nobenim po- gojem ne pripusti uvoza italijanskih vin v našo državo, ki bi itak že skrajno pre- karen položaj našega vinogradništva še poslabšal ter sigurno povzročil kata- strofo;

3. je sklenil staviti naslednji predlog na vlado: »Zbor vinogradnikov in vin- skih trgovcev, organiziranih v Pokra- jinskem Savezu vinogradnikov za Slo- venijo, ki so ob enem tudi člani zboru- jočega vinarskega in sadjarskega odse- ka, pozivlje vlado, da v slučaju, ako za trgovinska pogajanja z Avstrijo ne imenuje eksperta iz Slovenije, pripusti k pogajanjem neoficijelnega zastopnika vinogradnikov iz Slovenije kot posveto- valca delegata. V svrhu kritja stroškov za tega eksperta je naprositi vse or- ganizacije vinogradnikov, vinskih trgov- cev in drugih gospodarskih korporacij, kakor tudi posameznih večjih podjetij, da prispevajo potrebne svote. Odboru Pokrajinskega Saveza vinogradnikov se naroča, da določi eksperta ter da stori korake, da bo le-ta dobil pravico se ude- leževati trgovinskih pogajanj in kon- čno

4. je zavzel občni zbor tudi svoje sta- lišče napram izvozu vina avstrijskih drž- avljanov, ki posedujejo vinograde v Ju- goslaviji, v Avstrijo ter enoglasno skle- nil naslednjo resolucijo:

Čuje se, da je rep. Avstrija dovolila svojim državljanom, ki imajo vinograde na našem ozemlju, uvoz lastnega vin- skega pridelka proti polovični uvozni carini in da se od avstr. državljanov, ki imajo vinograde pri nas, dela na vse kriplje na to, da bi ga smeli uvažati popolnoma carine prosto. Ker je v Av-

striji vino najmanj za polovico dražje nego pri nas, bi to pomenilo gospodar- sko ojačenje vinogradnikov, ki so av- strijski državljani. Skozi to bi bili oni v stanu svoje vinograde boljše obdelovati in boljše gnejiti, svoje delavce dražje pla- čevati, ravnotako razne vinogradarske potrebščine, kar bi vse vplivalo na na- daljno podražanje vinarskega obrata. S tem bi naši vinogradniki prišli v ne- vzdržljiv položaj in bi morali ali svoje vinograde opustiti ali pa jih svojim av- strijskim gmočno boljše stoječim po- sestnikom prodati. Naši vinogradniki bi postali viničarji avstrijskih posestni- kov, sužnji Nemcev na svoji lastni gru- di v večji meri, nego so to bili pod bivšo Avstrijo.

Opozorjamo našo vlado na nevarnost, ki preti zlasti našim obmejnim vino- gradnikom in jo pozivamo, da zadevo temeljito prouči in ji posveti vso pažnjo tudi že pri vršečih se trgovinskih poga- janjih z Avstrijo. Mi stojimo na stali- šču, da se ne sme tujim državljanom, ki imajo posestva pri nas, koncedirati ka- kih pogodnosti, ki so v nasprotju z in- teresi naših državljanov, in zahtevamo od vlade, da te pogodnosti paralizira z uvedbo primerne izvozne carine!

—□—

g Novosadska blagovna borza 6. febr. Ječmen bački 315, oves bački 245, korn- za bačka 247.50—267.50, stara 260, bela 305, fižol beli bački 685, moka »2« 475, »5« 400, »6« 330, »8« 215.

g Hmeči. 41. poročilo Hm. društva o hmečjski kupčiji v obče. Zatec, ČSR 1. febr. 1924. Razpoloženje in cene izvan redno čvrste. Cene za prima do 6050, za srednje dobro blago do 6000, za slabejše do 5900 žK za 50 kg.

Zanimivosti.

Boljševiško nasilje nad političnimi na- sprotniki.

Strahota ruske ječe.

Lansko leto so bili nekateri člani ru- ske socialnorevolucionarne stranke ob- sojeni na smrt, ker so baje pripravljali upor zoper boljševiško vlado. Potem so jih pomilostili in obsodili v petletno je- čo. Tu pa jih tako trpinčijo, da bi pač, bih rajši mrtvi nego živi. Že tretlikrat so jetniki poizkusili protestirati zoper tr- pinčenje z gladovno stavko, t. j. z odkla- njanjem hrane. Tako so delali politični revolucionarji v carskih ječah, tako morajo delati tudi v boljševiških. Zada- nja gladovna stavka je trajala 14 dni. — Lahko si predstavljamo, kako je štiri- najstrednevi glad učinkoval na ljudi, ki jih je že samo življenje v ječi dovolj iz- mučilo. Eden izmed njih, Morozov, je storil samomor. Žrtvoval je življenje, da bi s svojo smrtjo vzbudil pozornost ruske javnosti na sramotno postopanje s so- cialističnimi jetniki.

Toda takih trpinov je tisoče. V boljševiških ječah in koncentracijskih tabo- rih tiči stotine in stotine mučnikov, de- lavcev in intelligence; njih strašno tr- pljenje dan za dnem narašča. Teror se stalno nadaljuje. S Soloveckih otokov, iz Suralja, iz Butirke je slišati krike nesrečnežev. Slučaji, da politični obso- jenci store samomore so čimdalje pogo- stejši. Gruzinski tiskovni urad v Ženevi opozarja na nasilja, s katerimi zatirajo boljševiško gruzinsko ljudstvo. V Tiflisu so zaprli bivšega poljedelskega ministra in so ga dva meseca mučili v zaporih prošle čke. Poročila, ki jih je prejel gruzinski tiskovni urad, javljajo, da so boljševiki organizirali cele pogrome proti gruzinskim socialistom.

Takšno svobodo tedaj uživajo v boljševiški Rusiji celo taki ljudje, ki so idej- no blizu vladajoči stranki. Lahko si mi- slimo, koliko neizprosnejši so komunisti napram nasprotnikom iz meščanskih strank.

BORZA.

CURIH, 7. februarja. (Sklepni tečaj). Paris 26.70, Beograd 6.75, London 24.80, Praga 16.70, Milan 25.20, Newyork 574, Dunaj 0.008120, Sofija 4.10, Bukarešta 2.95.

Zagreb 5, 7. febr. Pariz 393.85—398.85, Švica 1470.60—1480.60, London 364.5—367.5, Dunaj 0.11825—0.120250, Praga 244.10—247.10, Milan 370—373, Newyork 84—85.

Podprimo Jadransko Stražo!

Tujci v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih
dne 7. febr. 1924.

Hotel »Meran«:

Bogovič Alojz, gostilničar, Brežice.
Kolar Andrej, trgovec, Vohovar Ivan, trgovec, Koprivnica. Zorn Franc, trgovec, Dunaj. Ingruber Josip, trgovec, Line. Petanjek Mirko, trgovec, Zagreb. Kovačević Svetozar, trgovec, Koprivnica. Justin Feliks, nadzornik, Ljubljana. Spiller Franc, okr. glavar, Ljubljana. Rade Jane, trgovec, Celje. Polhen Franc, upravitelj, Idrija. Tuki Franc, uradnik, Murek. Dekleva Robert, trgovec, Gradec. Reifer Wolf, poslovodja, Rumunija. Grätzer Bertold, potnik, Morava. Rosenberg Ignac, trgovec, Bjelovar. Löwy Danijel, trgovec, Kittsee. Spitz Emil, trgovec, Schwab Ferdinand, potnik, Dunaj. Depoli Anton, zastopnik, Ljubljana. Galovac Milivoj, prokurist, Karst Oskar, trgovec, Iglau.

»Privat Hotels«:

Pfeiffer Ludvik, potnik, Bogla. Del Pavao Angelo, uradnik, Bibiana. Klein Josip, potnik, Tarjan.

Hotel »Pri zamorcu«:

Radošević Dušan, potnik, Senj. Zumi Janko, trgovec, Kranj. Berdnik Zlatko, trgovec, Hirschman Adolf, trgovec, Čakovce. Čulek Josip, trgovec, Središče. Levi Paul, trg. Dunaj. Fatter Franc, Ruch A., svetnik, Kostanjevica. Berger Ernst, trgovec, Černovitz. Harting Dio-

nis, uradnik, Lemberg. Helichar Henrik, potnik, Malavasić Ciril, potnik, Vrhnika. Lipaj Anton, trgovec, Idrija. Löwy Alf., trgovec, Komarno. Gerzej Just, trgov., Rihnenbenk, Finkel Alojz, potnik, Radvanca. Bock S., tovarnar, Milan. Leban Rudolf, trgovec, Gorica.

Hotel »Črni orek«:

Antonič Marija, zasebnica, Celje. Kumej Ferdi, potnik, Gradec. Leitgeb Ivo, uradnik, Dob. Krk. Jernej, rudar, Šoštanj. Rozman Alojz, gostilničar, Novo-mesto. Laščak Rudolf, potnik, Gorica.

Gostilna »Halbwild«:

Dijak Mihael, šofer, Gorja. Popović Vojislav, carinik, Banjaluka. Jerman Davorin, trgovec, Grize. Junker Evgen, trgovec, Zagreb. Florny Alfred, steklar, Prebič. Premrou Miroslav, trgovec, Slov. Gradec. Bieber Rudolf, uradnik.

Gostilna »Pri grozduc«:

Zupančič V., monter, Ljubljana. Co-ciancig Bauer Robert, potnik, Zenica. Velčanšek Ivan, gost, Vištem. Deržici Karl, gostilničar, Brežice. Kraner Fr., gostilničar, Sv. Peter. Kekel, poslovodja, Raupenberg.

Hotel »Kosovo«:

Mirič Milan, geometer, Cretenik. Kohne Pepa, kuharica, Konjice. Višković T., uradnik, Voloska. Kejžar Franc, delavec, Gorica. Tešer Viljem, trgovec, Sachsen. Henzer Mirko, godbenik, Ludbreg. Ser-nec Franc, glasbenik, Ruše.

Gostilna »Zlati konj«:

Bec Silvester, invalid, Sv. Jurij. Vrb-njak Matija, trgovec, Ormož.

Gostilna »Zokaly«:

Schifrer Anton, Ljubljana. Trstenhak Valentin, spremljevalec, Belovar.

Mala oznanila. Pohištvo

lastnih izdelkov za spalne in je-
šilne sobe najceneje v zalogi
Serger in drug, Vetrinjska ul. 2.
106

Hišnik se išče. Vamejo se le
takšne družine, ki imajo sedaj
svoje stanovanje, ki bi se za-
menjalo s stanovanjem sedaj-
nega hišnika, kateri mora radi
boleznimi opustiti ta posel. Po-
nudbe do 15. februarja na u-
pravo »Tabora« pod št. 284.
284

Učenec, poštenih staršev z
nekaj razredi meščanske ali
druge srednje šole se sprejme
tako v trgovini Albin Novak,
Maribor, Glavni trg 18. 283

Lepo posestvo tik Maribora
pri državni cesti, z živim in
mrtvim inventarjem je takoj
na prodaj. Naslov pri uprav-
ništvu tega lista. 289 2-1

Iščem v našem dve prazni
sobi, ako mogoče v sredini
mesta. Ponudbe na uprav-
ništvo »Tabora« pod »Nujno«.
282 3-1

Kratek glasovir (Stutzflügel)
po ceni na prodaj. — Ein-
spielerjeva ulica 26. 234

»AGRARIA« Maribor, Aleksan-
drova c. 57, prodaja: Moko-
la banatsko, jabolka, lepa
namizna od 50 kg naprej po
najnižjih dnevnih cenah. Isto
tam se kupuje fitol po najviš-
jih dnevnih cenah. 207 10-10

Nov Ehrbar glasovir, zelo
fine konstrukcije, črn, na pro-
daj za 38.000 Din, Gosposka
ul. 46, prtiljeje. 278 2-2

Kupim škaflijo za gosli, pre-
vlečena z usnjem ali platnom.
Ponudbe na upravo 3-3

4 litre debrega mleka na
dan želi dobivati na dom
rodbina v Mariboru, iz snažne
kmečke hiše. Kje, se izve v
upravi »Tabora«. 3-3

Prodajam dobro ohranjeno
kolo s pomožnim motor-
jem D. K. W. po ugodni ce-
ni. Naslov v upravi. 2-2

Zastopniki

za prodajo šivalnih strojev za Maribor in okolico
se iščejo. Ponudbe pod »Plača in provizija« na upravo
Tabora. 285 2-1

„KRINUS“

I. jugoslovanska izdelovalnica in barvarna krzna
v Ljutomeru,

najmodernejše urejeno, jako dobro vpeljeno krznarsko
podjetje z vsem inventarjem, sirovinami in izdelki vred

se prodaja

na prostovoljni javni dražbi v moji notarski pisarni
dne 16. februarja 1924 ob 13. uri.

Natančnejša pojasnila se izvedo v moji pisarni.

255 5-4 Dr. Ivan Stojan, notar v Ljutomeru.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Naša ljuba mati, babica in prababica,
gospa

Amalija Kukovič, roj. Orožen

je danes ob 3/10. uri predpoldan v 95. letu
svoje starosti mirno v Bogu zaspala.

Pogreb bode dne 8. februarja ob 1/2.6.
uri popoldan na pokopališču.

Sv. maša zadušnica se bode brala dne
9. februarja ob 7. uri zjutraj v stolni cerkvi.

V Mariboru, dne 6. februarja 1924.

Rodbine: Kukovič, Pirkmaier, Kosi.

Brez posebnega obvestila.

286

Opozorilo!

Naznanjam javnosti, da g. Vincenc Planinc ima
pekarno v Krčevini 203 in 144 samo v najem in in-
ventar ostane moja last, ker ga ni odkupil.

Karol Lenardič.

288 D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(41)

Postal je rimski centurij — kakor je
zatrjeval sam — le zavoljo nesporazum-
ljenja; izpolniti je moral voljo časti-
lopnega očeta, ki mu je bila zlato ob-
šita bluzna cesarskega ščitonosca najve-
čja dobrota, kar jih je mogel želeči sinu.
Rad se je izogibal službi in je čisto pod-
kupoval druge, da se je lažje udajal i-
menitnemu brezdelju in družbi redkih
umetnikov in knjiž; da je lažje posejal
umetnine in zahajal na neskrbne, veselja-
ške izlete. Toda v globini duše ni imel
nemarne veselosti starih Epikurej-
cev. Rad se je potožil prijateljem:

— Boleham od smrtne bolezni.

— Kaj ti je?

— Moja bolezen je to, čemur pravite
ostroumnost: včasih se mi samemu za-
di, da mi nič drugega kakor jedna,
čudna blaznost.

Njegove malce preveč mehke, skoraj
ženske poteze so izražale nasičenost in
leboho.

Včasih mu je bilo, kakor da se je pre-
drnil: takrat se je ob najhujši nevihti
spustil na odprto morje in taval brez
cilja in namena v družbi ribičev. Dru-
gikrat je odrinil v Kalabrijske gozdove
in lov na divje merjase in medvede;
sanjaril je o zaroti zoper cesarja ali o
vojni pohodi; hotel se je tudi udeleževati
Mitinjah in Adonisovih misterijev. Ob
takih trenutkih je njegova smelost
in odločnost presenetila celo one, ki ga v
vsakdanjem življenju niso poznali.

Eden mu je bil, kakor da se je razvnetost kaj
malo minevala in se je vračal v svojo
brezposlico še bolj medel in sanjarski,
žalosten in porogljiv, kakor je bil po-
prej.

— Nič prida ne bo iz tebe, Anatolij!
— ga je včasih ljubeznivo karala Arsi-
noja: — preveč si mehak. Kakor da ni-
maš kosti...

Navzlic temu je čutila, da v tem po-
slenjem epikurejcu živi odsev helenske
prelesti: zelo je ljubila tožen smehljaj
njegovih utrujenih oči, smehljaj, ki je
veljal njemu samemu in vsemu v živ-
ljenju, kadar je modroval:

— Moder človek ume tudi v svojih
najbolj žalostnih mislih najti nekoliko
slasti, tako kakor Himetove čebele sesa-
jo med iz najbolj grenkih rastlin.

Njegov tih razgovor je pomirjal in
tolajil Arsinojo. V šali mu je velevala,
da je njen zdravnik.

Arsinoja je ozdravela, ali v svojo
delavnico se ni več vrnila; že sam po-
gled na mramor ji je vzbujal občutek
žalosti in razočaranja.

Ob tem času je Hortenzij pripravljaj
slavoslovne igre, ki jih je nameraval dati
v Flavijevem amfiteatru na čast svoje-
mu prirodu v Rim. Imel je neprestano
polne roke dela; vsak dan je dobival z
različnih strani sveta konje, leve, iber-
ske medvede, škotske pse, nilske kroko-
dile; prihajali so neustrašeni lovci, u-
metni jahači in izbrani gladijatorji.

Biljal se je slavnostni dan, pa še ni-
so dospeli iz Tarenta levi, ki jih je dal
prepeljati čez morje. Medvedji so med
potjo shujšali in so bili krotki kakor jag-
njeta. Hortenzij je bil tako vznemirjen,
da je cele noči prečul.

Dva dni pred slavnostjo so gladijator-
ji, saksonski vojni ujetniki, ponosni in
neustrašeni ljudje, ki je zanje dal Hor-
tenzij ogromno denarja, začeli drug
drugega v ječi, ker se jim je zdelo sra-
motno, biti rimski svojati v zabavo.
Hortenzij bi bil sprito te nepričakovane
vesti skoraj izgubil zavest.

Zdaj je polagal vse nadeje na kroko-
dile.

— Ali si jih izkušal hraniti s sesek-
ljanim prašičjim mesom? — je vprašal
sužnja, ki je imel skrbeti za dragocene
živali.

— Izkušal. Nočejo žreti.

— Kaj pa presna teletina?

— Tudi teletine ne žro.

— Morda pa bi pšeničen kruh, pome-
šan s smetano?

— Tudi ne. Odpirajo žrela in spe. Po-
doba je, da so bolni ali pa zelo utrujeni.
Odpirali smo jim žrela in jih pod silo
krmili, pa so izbruhali hrano.

— Jupitra mi, te podle zveri bodo u-
ničile sebe in mene. Dajmo jih takoj
prvega dne v areno, sicer nam poginejo
od gladi, — je vzdihnil ubogi Hortenzij
in se zavalil v naslonjač.

Arsinoja ga je opazovala zavistno:
njemu vsaj ni bilo dolg čas.

Krenila je v samotno sobo, čije okna
so bila obrnjena na vrt. Tu je njena šest-
najstletna sestra Mirha, snhotno, vitko,
dekle, prebirala strune na liri. V sobo se
je lila tiha mesečina. V nočni tišini so
glasovi padali kakor solze. Arsinoja je
sestro molče objela. Mirha ji je odvrnila
s smehljajem, ne da bi bila prekinila
breknjenje.

Za vrtnim zidom se je oglašil žvižg.

— To je on! — je dejala Mirha, vsta-
la in poslušala.

— Pojdiva!

In je z otroško, a vendar močno roko
krepko stisnila Arsinojino desnico.

Deklici sta si ogrnili tena pokriva-
la in sta stopili iz sobe. Veter je podil
oblake; luna se je včasih pokazala, vča-
sih pa skrila v temino.

Arsinoja je odprla majhna vrata na
vrt.

Ondi je čakal mladenič, ogrnjen v
volneno mladeniško kazulo.

— Ali sva pozni, Juventin? — je
vprašala Mirha. — Tako sem se bala, da
te ne bo!

Hodila so delj časa; najprej po ozki
in temni ulici, potem skozi vinograd
in naposled so dospeli na pusto polje,
kjer se začela rimska kampanja. Pod
nogami jim je šelestela suha stepna tra-
va. V dalji je mesečina kazala loke ad-
veduka iz časov Servija Tulija.

Juvenec se je ozrl naokoli in je dejal:

— Nekdo prihaja.

Deklici sta se tudi obrnili. Na njune
obrazje je padla mesečina, in človek, ki
je prihajal od zadaj, je vzkliknil veselo:
— Arsinoja, Mirha! Torej sem vaju
našel? Kam ste namenjeni?

— H kristjanom, — je odvrnila Arsi-
noja. — Pojdi z nami, Anatolij. Spoznaš
marsikaj zanimivega.

— H kristjanom? Ni mogoče... Saj
si jih zmeraj sovražila! — se je začudil
centurij.

— Prijatelj, človek postane z leti
boljši in ravno tšnejši, — je pristavila
deklica. — To praznoverje ni ne boljše
ne slabše od drugih. Sicer pa, kaj naj
počnem od puščobe? Grem pač Mirhi na
ljubo. Nji ugaja...

— Kje je cerkev? Ali nismo sredi po-
lja? — je vprašal Anatolij in se začude-
no oziral okoli sebe.

— Krščanske cerkve so razrušili ali
oskrnili njih lastni bratje Arižanci, ki
verujejo v Kristusa na drug način nego
oni. Na dvoru si menda dovolj slisal
njih prepire o enakobitnosti in podobno-
bitnosti. Poslej se nasprotniki arižancev
zbirajo v tajnih podzemeljskih hodnikih,
ondi, kjer so se skrivali za časa prvih
preganjanj.

Mirha in Juventin sta nekoliko zaosta-
la, tako da sta lahko Anatolij in Arsino-
ja govorila poljubno.

— Kdo je to? — je vprašal centurij,
pokazujoč Juventina.

— Potomec starodavnega patricijske-
ga rodu Furijev, — je odvrnila Arsino-
ja. — Mati bi hotela, da bi postal kon-
sul, on pa bi rad proti njeni volji zapu-
stil hišo in odšel v puščavo, da služi Bo-
gu... Ljubi mater, pa se vendar skriva
pred njo kakor pred sovražnikom.

— Potomec Furijev pa menih! O, ča-
si! — je vzkliknil epikurejec.

(Dalje prihodnjič.)